

PROGRAM PŘEDNÁŠEK

TRESTNÍ PRÁVO (hmotné a procesní) V EVROPSKÉM PROSTŘEDÍ

IV. jarní semestr Evropská hospodářská, správní a kulturní studia - ak. rok 2015/2016

středa 13.30-15.00 uč. č. 208

I. 24. 2. 2016 – Mgr. Jan Provazník

- Pojem trestního práva hmotného a jeho struktura (obecná a zvláštní část)
- Funkce trestního práva hmotného (přehled z hlediska viny a trestu)
- Základní zásady trestního práva hmotného (přehled z hlediska viny a trestu)
- Trestní právo hmotné a trestní právo procesní, ústavní právo, správní právo trestní
- Trestní právo mládeže (mladistvých, dětí)
- Trestní právo právnických osob
- Prameny trestního práva hmotného a jejich výklad
- Mezinárodní smlouvy podle čl. 10 Ústavy ČR z hlediska pramenů trestního práva hmotného a jejich výklad
- Vybrané základní zásady trestního práva hmotného:
  - Zásada zákazu analogie trestního zákona k tíži pachatele
  - Zásada zákazu retroaktivity trestního zákona k tíži pachatele
  - Zásada individuální trestní odpovědnosti fyzických osob a trestní odpovědnost právnických osob
  - Zásada odpovědnosti za zavinění
  - Zásada jednoty trestní prevence a represe
  - Zásada zákonnosti trestů
  - Zásada přiměřenosti trestů

II. 2. 3. 2016 – doc. V. Kalvodová

- Pojem trestního práva procesního a trestního řízení; struktura trestního práva procesního (obecná a zvláštní část)
- Funkce trestního práva procesního (trestního řízení)
- Základní zásady trestního práva procesního (trestního řízení):
  - Společné zásady
  - Zásady zahájení trestního řízení
  - Zásady dokazování
- Prameny trestního práva procesního a jejich výklad

III. 9. 3. 2016 – Mgr. K. Kandová

- Vybrané základní zásady trestního práva procesního (trestního řízení):
  - Zásada řádného, spravedlivého procesu
  - Zásad přiměřenosti (zdrženlivosti)
  - Zásada rychlosti řízení
  - Zásada zajištění práva na obhajobu
  - Zásada presumpce nevinny
  - Zásada zjištění skutkového stavu bez důvodných pochybností
  - Zásada veřejnosti

IV.**16. 3. 2016 - doc. J. Kuchta**

- Trestný čin a provinění – jejich skutková podstata (objekt, objektivní stránka, subjekt, subjektivní stránka)
- Formy trestného činu a provinění:
  - Kategorizace trestných činů (zločin – přečin)
  - Příprava a pokus
  - Trestná součinnost
  - Organizovaný zločin
  - Souběh a recidiva

V.**23. 3. 2016 - doc. J. Kuchta**

- Okolnosti vylučující protiprávnost činu
- Okolnosti způsobující zánik trestní odpovědnosti
- Zvláštní část trestního zákoníku a v ní vyjádřený proces europeizace

VI.**30. 3. 2016 – doc. V. Kalvodová**

- Trest a ochranné opatření ukládané dospělému (pojem, druhy, společné a odlišné znaky)
- Opatření ukládaná mladistvým (výchovná, ochranná a trestní opatření)
- Tresty pravidelné a výjimečné
- Alternativní tresty
- Zánik trestů a ochranných opatření

VII.**6. 4. 2014 – Mgr. K. Kandová**

- Orgány činné v trestním řízení:
  - Soud (soustava soudů)
  - Státní zástupce (státní zastupitelství)
  - Policejní orgán (Policie ČR, ...)
- Osoba, proti níž se vede trestní řízení:
  - Podezřelý, obviněný, spolupracující obviněný, obžalovaný, odsouzený
- Obhájce v trestním řízení
- Poškozený v trestním řízení
- Vybrané zajišťovací úkony:
  - Domovní a osobní prohlídka, zadržení, vazba
  - Zadržení, otevření, záměna a sledování zásilek
- Operativně pátrací prostředky a odposlech a záznam telekomunikačního provozu

VIII.**13. 4. 2016 – doc. M. Fryšták**

- Dokazování v trestním řízení, pojem, průběh
- Zvláštní způsoby dokazování
- Rozhodnutí v trestním řízení, pojem, druhy, právní moc a vykonatelnost
- Průběh trestního řízení, základní charakteristika stádií
- Základy trestního řízení proti právnickým osobám v České republice

IX.**20. 4. 2016 – Prof. J. Fenyk**

- Trestní právo hmotné a trestní právo procesní jako odvětví vnitrostátního práva, jejich vztah
- Mezinárodní právo veřejné a mezinárodní právo trestní
- Trestní právo mezinárodní (hmotné a procesní)
- Evropské právo před a po Lisabonské smlouvě
- Evropské trestní právo:
  - Trestní právo evropské (vnitrostátní europeizované)
  - Evropské právo trestní (supranacionální)
  - Některé projekty v oblasti evropského trestního práva (Corpus Juris – 2000, Evropská ústavní smlouva – 2004/2005, Lisabonská smlouva – 2009)Vztah mezinárodního práva a vnitrostátního trestního práva a jeho projevy v legislativě
- Mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech
- Rada Evropy a její význam v oblasti ochrany lidských práv a základních svobod v trestním řízení
- Evropská unie a její vliv na národní trestní právo (Maastrichtská smlouva, Amsterdamská smlouva, Lisabonská smlouva, programy z Tampere, Haagu a Stockholmu a boj proti přeshraniční kriminalitě)

X.**27. 4. 2016 – Prof. J. Fenyk**

- Ochrana rozpočtových prostředků ES, včetně ochrany Eura,
- Evropský zatýkácí rozkaz, příkaz k provedení důkazu, příkaz k zajištění prostředků atd.
- Evropská justiční síť,
- Eurojust,
- Europol,
- OLAF

XI.**4. 5. 2016 – Prof. J. Fenyk**

- Rozhodovací praxe Evropského soudního dvora s dopady do trestního práva hmotného a procesního
- Projekt evropského veřejného žalobce a jeho vyjádření v Lisabonské smlouvě

XII.**18. 5. 2016 – Prof. Fenyk**

- Rada Evropy a její aktivity v trestním právu hmotném a procesním
- Rada Evropy a EU
- Rozhodovací praxe Evropského soudu pro lidská práva s dopady do trestního práva hmotného a procesního

Literatura:

- Fenyk, J., Svák, J.: Europeizace trestního práva, Bratislava: Bratislavská vysoká škola práva, 2008
- Kratochvíl, V.: České trestní právo hmotné a procesní v evropském právním prostředí, Brno: PF MU, 2009
- Fryšták, Marek - Provazník, Jan - Sedláčková, Jolana – Žatecká, Eva. Trestní právo hmotné - obecná část. Vyd. 1. Ostrava : KEY Publishing s.r.o., 2014. 192 s. ISBN 978-80-7418-221-1.
- Tomášek, M, a kol.: Europeizace trestního práva, Praha: Linde, 2009
- Kratochvíl, V. a kol.: Kurs trestního práva. Trestní právo hmotné. Obecná část. 1. vyd., Praha: C. H. Beck, 2009
- Císařová, D., Fenyk, J. a kol. Trestní právo procesní. 5. vydání, Praha: ASPI, 2008
- Fenyk, J., Kloučková, S.: Mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech, 2. aktualizované a doplněné vydání, Praha, Linde, 2005
- Aktuální otázky europeizace trestního práva, Iuridica 2/2005, Acta Universitatis Carolinae
- Ochrana základních práv a svobod v procesu europeizace trestního práva, Iuridica 1/2006, Acta Universitatis Carolinae
- Vybrané otázky europeizace trestního procesu, Iuridica 2/2008, Acta Universitatis Carolinae
- Fenyk, J., Jílek, D.: Corpus Iuris, Základní trestněprávní ustanovení k zajištění ochrany finančních zájmů EU, překlad do češtiny, Brno: soukromé vydavatelství Sypták, 1998
- Fenyk, J., Kloučková, S.: Corpus Juris 2000, Trestněprávní ustanovení za účelem ochrany financí Evropské unie, překlad do češtiny, Brno: soukromé vydavatelství Sypták, 2001.
- Fenyk, J.: Veřejná žaloba, díl první, Příručka Ministerstva spravedlnosti, Praha, 2001.
- Fenyk, J., Smejkal, L. Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2012.
- Pikna, B.: Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v evropském právu (oblast policejní a justiční spolupráce). Praha: Linde, 2003
- Polák, P.: Úprava mezinárodní právní pomoci v trestních věcech v rámci EU s přihlédnutím k ochraně jejich finančních zájmů. Brno: MU v Brně, 2003
- Hurdík, J., Fiala, J.: Východiska a trendy vývoje českého práva po vstupu ČR do EU. Brno: MU, 2005
- Hurdík, J., Fiala, J., Selucká, M.: Evropský kontext vývoje českého práva po roce 2004. Brno: MU, 2006
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, trestní řád, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů

Rozdělovník:

- Vyučující v BDS Evropská, hospodářská, správní a kulturní studia (Trestní právo v evropském prostředí)
- vývěska katedry trestního práva
- IS PrF

Brno 1. 2. 2016